

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
ГРАД ЗРЕЊАНИН
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Број : ОМБП

Дана : 10.10.2013године

Зрењанин

Пупинова број 14

023/3150210

На основу члана 25 Одлуке о заштитнику грађана («Сл.лист општине Зрењанин бр.10/2003 , «Сл.лист града Зрењанина» бр.24/2008 и «Сл.лист града Зрењанина» бр. 9/2013) у поступку истраге против Градске управе града Зрењанина по представи НИП «ЗРЕЊАНИН» А.Д. Зрењанин, а сматрајући да ће то допринети заштити права грађана и унапређењу рада Градске управе града Зрењанина, заштитник грађана даје следеће

МИШЉЕЊЕ

Градска управа града Зрењанина је на уштрб права подносиоца представке и осталих грађана и грађанки као и одговарајућих правних прописа чију примену није спровела на начин како то захтевају правила добре управе, стављајући на увид документе које по позитивноправним прописима није смела учинити доступним, те тиме подносиоца представке довела у ситуацију да их погрешно објави у средствима јавног информисања.

Потребно је да Градска управа поштује важеће прописе и промени правила у погледу давања на увид информација и података који су личне природе, како не би дошло до повреде права личности, а што би се могло догодити било ком грађанину да је таквим подацима располагао.

Мишљења сам да би Градска управа требала извршити промену начина рада са грађанима у вези података који су личне природе, како у свим будућим случајевима не би дошло до грешке или злоупотребе истих, а све у складу са важећим прописима и правилима , искључујући позивање на досадашњу праксу која није гаранција доброг административног поступања и која је у овом случају имала последице не само по подносиоца представке, већ представља опасност од наступања последица и по друге грађане и грађанке који такве податке користе.

Разлози:

Заштитнику грађана се обратио НИП «ЗРЕЊАНИН» А.Д., из Зрењанина са представком која се односи на погрешно поступање Градске управа града Зрењанина односно матичне служба која је по мишљењу подносиоца прекршила Закон о матичним књигама на тај начин што је новинару Листа «Зрењанин» дала податке о рођеној деци, ради објављивања у Листу «Зрењанин» и то тако што јој је ставила на увид документ државне установе (опште болнице), пријаве о рођењу деце пристигле за ту недељу.

У представци се наводи како Градска управа има договор са новинарима да се подаци о ванбрачној и мртворођеној деци не објављују. Подносилац представке тврди да новинар није законски заступник привредног друштва (Листа «Зрењанин») па сходно томе, нема ни овлашћења за заступање нити за закључивање било каквих договора.

У представци се наводи да је Градска управа одговорна за пропуст што је Лист «Зрењанин» објавио податак да се ради о живорођеном детету, а оно је било рођено мртво. Он сматра да новинар није за то одговоран, јер је такве податке добио од Градске управе, односно да се подаци уписани у матичне књиге и чињенице које се њима доказују сматрају истинитим док се на законом прописан начин не докаже супротно, те да новинар није могао да сумња у веродостојност добијених података.

Након упознавања са садржином поднете представке, и околности да је подносилац представке искористио редовно правно средство за отклањање повреда, заштитник грађана покренуо је поступак истраге према Градској управи 20.08.2013.године

Градска управа је у предвиђеном року одговорила заштитнику грађана наводећи да је новинар Листа «Зрењанин» извршио увид у пријаве рођења Опште болнице «Др Ђорђе Јоановић» Зрењанин, које у себи садрже податке о свој рођеној деци, како живорођеној, тако и мртворођеној. У пријави рођења детета број одгодине било је јасно назначено да је дете рођено мртво.

Сматра се од стране Градске управе да је новинар начинио пропуст тако што је објавио нетачан податак да је дете рођено живо, а да Одсек за управно-правне послове и послове матичара у Градској управи града Зрењанина није погрешно информисало новинара у погледу чињенице рођења мртворођеног детета. Лист «Зрењанин» наводи се, јавно је објавио нетачну чињеницу која се тиче рођења детета, иако је новинар имао увид у пријаву рођења, која садржи тачне податке.

Градска управа у свом одговору заштитнику грађана истиче да је новинар имао увид у тачне чињенице, а јавно је објавио нетачне. У пријави рођења и у матичној књизи рођених матичног подручја Зрењанин, текући број за 2012 годину, где је

извршен упис чињенице рођења мртворођеног детета, уписана је забелешка да је дете рођено мртво. Имајући у виду да је у обе јавне исправе уписана забелешка да је дете рођено мртво и чињеницу да новинар није извршио увид у матичну књигу рођених, већ у пријаве рођења, не стоји констатација подносиоца представке да све што он објављује налази се у матичним књигама града Зрењанина. Узрок штете, даље се наводи у одговору није увид новинара у пријаву рођења, већ нетачно објављена информација и из наведеног разлога новинарима се више не дозвољава непосредан увид у пријаве рођења.

У додатном изјашњењу Градске управе града Зрењанина од 12.09.2013.године заштитник грађана обавештен је о следећем:

- да Одсек за управно-правне послове и послове матичара у Градској управи града Зрењанина дозвољава увид у матичне књиге и списе на основу члана 41. Закона о матичним књигама. Да у конкретном случају по изјави матичара, новинару је био дозвољен увид у пријаве рођења и био је обавештен да се подаци о ванбрачној и мртворођеној деци не објављују, као и подаци из пријаве рођења на којима је стриктно назначено у болници, од стране родитеља, да не желе објаву рођења детета у новинама. Оваква пракса, наводи се, постоји више десетина година и до сада се није десио случај објављивања нетачне информације у новинама.

- да од 01.03.2013.године Одсек за управно правне послове и послове матичара у Градској управи града Зрењанина тражи сагласност родитеља за објављивање података о рођењу њиховог детета и да се иста узима у виду забелешке на записник о пријави рођења, приликом одређивања личног имена детета.

- да упис података у матичну књигу рођених није извршен пре достављања пријаве рођења матичару из разлога што се у матичне књиге уписују подаци о чињеницама које су пријављене, односно подаци садржани у акту надлежног органа или установе. У конкретном случају учињена је грешка приликом састављања Пријаве рођења број од стране Опште болнице «Др Ђорђе Јоановић» Гинеколошко- акушерско одељење, Зрењанин и то код датума састављања Пријаве рођења јер је уписан датум2012.године. Дакле, овде се ради о очигледној омашци јер је немогуће да се пријава потписује месец дана пре њеног састављања. У прилог томе, иде и чињеница да је у матичну књигу рођених матичног подручја Зрењанин, на основу претходне пријаве рођења у односу на горе наведену пријаву, дакле број од2012.године, уписана чињеница рођења АА рођене2012.године, а на основу прве наредне пријаве рођења, дакле број од2012.године, уписана чињеница рођења ВВ рођеног2012.године, наведено је у додатном изјашњењу Градске управе града Зрењанина на захтев заштитника грађана.

- Градска управа града Зрењанина доставила је тражену документацију заштитнику грађана и истом доказала да је учињена грешка од стране опште болнице, те да је упис извршен у складу са важећим прописима.

Одредбама Закона о матичним књигама («Сл.гласник РС», бр. 20/2009) прописано је да се увид у матичне књиге дозвољава лицу на које се ти подаци односе, члану његове уже породице, усвојоцу или старатељу, а другим лицима на начин и под условима утврђеним законом који уређује заштиту података о личности и законом који уређује права на приступ информацијама од јавног значаја.

Закон о заштити података о личности («Сл.гласник РС», бр. 97/2008, 104/2009) уређује правила која се односе на заштиту података о личности .

Пријава рођења није јавни документ, већ спис који искључиво служи у сврху уписа у матичне књиге, третира се као медицинска документација коју је недопуштено давати на увид пре уписа у матичну књигу. Градска управа није смела дати на увид овај документ новинару. Иако тврди у одговору заштитнику грађана да је матичар дао усмена упутства о томе који се подаци смеју објављивати, а који не, могла је претпоставити да у сваком тренутку може доћи до грешке приликом објављивања података који се не би смели објавити. Градска управа као орган јавне власти била је дужна водити рачуна о овој претпоставци. Позивајући се на дугогодишњу праксу приликом које никада није дошло до грешке, не оправдава Градску управу у овом случају, нити у свим будућим.

Сагледавајући наведене прописе и податке до којих се дошло током поступка истраге у раду Градске управе града Зрењанина, заштитник грађана оцењује да је Градска управа направила пропуст. Ту околност она и прихвата оценом да се од дана објављивања погрешне информације о рођењу детета у Листу Зрењанин «променила пракса» те се од тада више не дозвољава новинарима непосредан увид у пријаве рођења. Заштитник грађана је мишљења да је Градска управа почела касно да примењује законске одредбе који се односе на заштиту података о личности, а које су саставни део Закона о матичним књигама. Да је Градска управа поступала исправно, до грешке новинара не би дошло, нарочито јер се ради о документу (пријава рођења) који се никоме и ни под којим условима не сме дати на увид. Нису грађани нити новинари едуковани за тумачење података, рублика и назнака у документима органа јавне власти који су при том и подаци који су посебно осетљиве природе и односе се на личност. У прилог томе говори и околност коју је у поступку заштитник грађана утврдио да сагласност родитеља за објављивање података о рођењу њиховог детета Градска управа примењује тек од 01.марта 2013.године, иако Закон о заштити података о личности на то обавезује још од 2008.године.

Остало је нејасно и неразјашњено питање заштитника грађана упућено Градској управи на основу ког прописа даје на увид пријаве рођења, на исто Градска управа није дала адекватан одговор и позвала се на праксу коју је примењивала у конкретном случају и коју је променила током ове године.

Важно је напоменути да заштитник грађана није улазио у оцену и контролу законитости, већ у оцену правилности и отклањање пропуста у раду органа

ради унапређивања рада органа јавне власти у циљу потпуније заштите и остваривања права грађана. Заштитник грађана је испитивао у овом случају поступање Градске управе у погледу контроле рада у складу са прописима.

На основу овако утврђених чињеница и околности, заштитник грађана је сагласно члану 25. Одлуке о заштитнику грађана града Зрењанина упутио мишљење, сматрајући да ће на тај начин најцелисходније допринети заштити права грађана, унапређењу свог рада и спречавање сличних пропуста у будућности.

Достављено:

- Подносиоцу представке
- Градској управи
- Архива

**ЗАШТИТИК ГРАЂАНА
ГРАДА ЗРЕЊАНИНА**

Драгана Радловачки Грозданов